

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19.10.2022
Sayı : 2374

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz. 17.10.2022

Deniz YAVUZYLMAZ

Zonguldak Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 20 Ekim 2022	Esas No: 2/4676

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
19 Ekim 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
19 Ekim 2022
No: 1097283

GENEL GEREKÇE

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 66'ncı maddesi kapsamında, 10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014 tarihi arasında kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının yakınlarına aylık bağlanması ve kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlı kadrolarında istihdam edilmesinin imkânı sağlanmıştır.

Maddede "10/6/2003 (dahil) tarihi ile 13/5/2014" tarih aralığı sınırı konulmuş, böylelikle belirtilen tarih aralığının öncesinde veya sonrasında, maden kazalarında canlarını yitiren maden şehitlerimiz, ilgili kanun maddesi sebebiyle maden şehidi sayılmamış, yakınları da aylık ve kamuda istihdam hakkından yararlanamamıştır.

Bu durum şehitlerimiz arasında ayırım yarattığı gibi, Anayasamızda ki sosyal devlet ve eşitlik ilkelerine de aykırılık teşkil etmektedir. İlgili madde, maden şehitlerimiz arasında ayrımcılığa neden olarak, bu tarih aralığında şehit olmayan maden işçilerimizin yakınlarının hakkını açıkça ihlal etmektedir. Ülkemizde siyaset üstü bir şekilde ele alınan "maden şehitlerimizin haklarının korunması konusu" farklı siyasi partilerdeki tüm milletvekillerinin ortak hassasiyetidir.

Geçici 66. Madde hükmünden yararlanamayarak kamuda istihdam edilmeyen maden şehidi ailelerinin itibarının teslimi anlamına da gelecek olan bu düzenlemeye, hiç şüphesiz, Gazi Meclisimizde temsil edilen tüm siyasi partilerin mensupları destek vererek, bu haksızlığın giderilmesi noktasında ortak tavır sergileyecektir.

Bu sebeple ilgili maddedeki zaman aralığının genişletilerek bu haktan yararlanamayan diğer maden şehitlerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 66'ncı maddesinden yararlanamayanlara yönelik olmak üzere, aynı kanuna eklenen geçici 79. maddeyle maden şehitlerimiz yakınlarına aylık bağlanması ile maden işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının yakınlarının kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlı kadrolarında istihdam edilmeleri önerilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile 5510 sayılı kanuna: kömür ve linyit madenlerinin yer altı işlerinde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının yakınlarının kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi unvanlı kadrolarında istihdam edilmelerine yönelik bir düzenleme eklenmektedir.

MADDE 2-Geçici 89. Madde ile daha önce, geçici 66.madde hükmünden yararlanamayanların, kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi ünvanlı kadrolarında istihdam edilmeleri sağlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 21- Madenlerde meydana gelen iş kazası sonucunda ölen sigortalının; genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borçları terkin edilir ve ölüm tarihinde sigortalıya ilişkin şartlar aranmaksızın hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklara ilişkin primlerin eksik olan kısmı Hazine ve Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

Gelir ve aylıkların hesaplanması ile hak sahiplerine paylaştırılmasında sigortalının ölüm tarihinde yürürlükte olan Kanun hükümleri esas alınır.

Birinci fıkra kapsamında olan ve 2008 Ekim ayı başından önce ölen sigortalının hak sahibi eş ve çocuklarından artan hisse bulunması halinde ana ve babaya 506 sayılı Kanunun mülga maddelerindeki, bu tarihten sonra ölen sigortalının ana ve babasına ise Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaksızın gelir ve aylık bağlanır.

Bu madde kapsamında yazılı istekte bulunan hak sahiplerinin gelir ve aylıkları, başvuru tarihlerini izleyen ay başından başlatılır.

Birinci fıkrada belirtilen nedenlerden dolayı ölen sigortalının eş ve çocuklarından birisi, eşi ve çocuğu yoksa kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi, ilgili mevzuatta aranan şartlara tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi kadrolarında istihdam edilir. İstihdam edilecek kişilerin atama teklifi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılır ve işçi kadrosu bulunmaması halinde atama teklifi yapılması ile birlikte ilgili kurum ve kuruluşta sürekli işçi kadrosu ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. Bu fıkra göre istihdam hakkından yararlanacak kişilerin tespiti, bu kişilerde aranacak şartlar ve istihdama ilişkin diğer hususlar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, bu maddenin yayımı tarihini izleyen bir ay içinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca birlikte belirlenir."

MADDE 2- 5510 sayılı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 89- Bu Kanunun ek 21'nci maddesi hükümleri, madenlerde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih öncesinde gerçekleşen iş kazaları bakımından da uygulanır. Bu kapsamda bağlanan gelir ve aylıklar için, gelir ve aylık bağlandığı tarihten geriye dönük herhangi bir hak talebinde bulunulamaz ve ödeme yapılmaz."

Yürürlük

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

